

Raport privind activitățile CE ASRM pentru perioada anului 2020

În perioada specificată, CE ASRM a desfășurat o activitate eficientă cu Guvernul Republicii Moldova și anume:

- În această perioadă, Președintele Asociației Surzilor din Republica Moldova, s-a întâlnit în repetate rânduri cu Președintele Parlamentului Zinaida Greceanii cu privire la diverse probleme de educație, închiderea școlilor speciale pentru surzi, incluziune socială și probleme de producere la Întreprinderile Specializate Asociației,

- Am fost în audiență la deputatul Parlamentului RM - Președintele Comisiei pe problemele sociale, educație sport domnul Adrian Lebedinski la care am discutat petrecerea evenimentelor sociale și sportive pentru persoanele cu deficiențe de auz. La inițiativa președintelui Comisiei, s-a desfășurat o întâlnire între trei organizații ale persoanelor cu dizabilități (surzi, nevăzători și persoanelor cu deficiențe locomotorii) cu scopul de a crea un Consiliu în subordinea Guvernului sau Parlamentului pentru luarea deciziilor comune în favoarea persoanelor cu dizabilități. inclusiv finanțarea de la bugetul de stat.

- Ministerul Justiției al Republicii Moldova - depunerea unui raport privind activitățile AO ASRM pe parcursul anului 2019;

- **Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale:**

- Depunerea raportului privind activitățile de incluziune socială a persoanelor cu deficiențe de auz pentru anii 2017-2019, copie a fost depusă la AOPD

(Alianța Organizațiilor Persoanelor cu Dizabilități).

- Discuții cu Secretarul de Stat cu privire la modificarea Regulamentului privind prestarea serviciilor de traducere în limbajul semnelor și majorarea sumei alocate de la bugetul de stat pentru serviciile de traducere în limbajul semnelor și redirectionarea restului sumei pentru achiziționarea de materiale și materii prime pentru întreprinderile specializate ale Asociației.

- Participarea la un seminar privind furnizarea pachetelor sociale telefonice pentru persoanele cu dizabilități de auz!

- A fost prezentat un raport privind activitățile ASRM pentru prima jumătate a anului 2020 publicat pe site-ul AO ASRM.

- Au fost furnizate informații pentru includerea activităților în Planul de acțiuni al Ministerului Muncii până în anul 2030 privind incluziunea în societate a persoanelor cu deficiențe de auz.

- Furnizarea informațiilor on - line persoanelor cu deficiențe de auz cu privire la adaptarea lor la cerințele de siguranță în sănătate pe parcursul pandemiei COVID-19.

- Prezentarea MMPS al RM unui raport privind implementarea Convenției ONU cu privire la protecția drepturilor persoanelor cu dizabilități.

- Cu ajutorul organizației Alianța Infonet și Kreion s-a filmat toată informația utilă pentru surzi într-un filmuleț video tradus în limbajul semnelor și plasat pe site-ul Asociației și rețelele de socializare .

- Apoi , la solicitarea Asociației, către MMPSF RM ca să fie invitat la Comunicatele de presă interpretul în Limbajul Semnelor, pentru a avea accesul la informație și persoanele cu deficiențe de auz.

- Familiarizarea persoanelor cu deficiențe de auz cu modificările din Codul Muncii privind munca la distanță, la domiciliu în legătură cu pandemia.

- Depunerea Raportului Final al AO ASRM pentru anii 2017-2019. privind punerea în aplicare a comentariilor primite anterior transmise de Comisarul ONU al Republicii Moldova privind

pregătirea interpreților în limbajul semnelor și atribuirea statutului oficial limbajului semnelor (conform Convenției ONU);

• **Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova:**

- Pe problema reținerii taxelor vamale de către ÎS „Interplast” SRL și neacordarea înlesnirilor la plata taxelor ÎS „Univer-Mol” SRL;

• **Ministerul Economiei al Republicii Moldova:**

- Organizația germană „GIZ” a depus la AO ASRM o cerere de a participa la un Proiect de pregătire profesională al personalului în limbajul semnelor (SL) din diferite întreprinderi în care sunt angajate persoane cu dizabilități de auz.;

• Parlamentul Republicii Moldova a anunțat **starea de urgență** în Republica Moldova în perioada 15.03 – 15.07.2020, care a dus la stoparea activităților economice și sociale ale întreprinderilor și ale societății în ansamblu. Ca consecință, CE ASRM a fost impus să treacă la activități la distanță, prin comunicare online, ceea ce a înrăutățit viața persoanelor surde. Mai ales cei care nu au sau nu știu să folosească tehnologiile moderne IT.

- Comitetul Executiv ASRM a organizat și a petrecut 4 Plenare a Cărmuirii Centrale AO ASRM și Adunarea Generală – Congresul, organul suprem de conducere al AO ASRM.

• **Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova:**

- Numeroase apeluri din partea Asociației Surzilor din RM, către Minister cu privire la educația incluzivă a copiilor surzi și la închiderea nelegitimă a școlilor speciale pentru copii cu deficiențe de auz din com. Hîrbovăț, Calarași și din orașul Cahul.

- Despre transferul forțat al copiilor cu deficiențe de auz din școlile speciale în școlile generale fără voința părinților sau a tutorilor acestora și fără pregătirea specială a cadrelor pedagogice (Limbajul Semnelor).

- Cu privire la prestarea serviciilor de acces la informație, necesare copiilor cu deficiențe de auz în școlile generale și lipsa cunoașterii și comunicării în limbajul semnelor.

- Depunerea și examinarea a plângerilor unui grup de părinți a copiilor surzi de la școlile speciale din Hîrbovăț și Cahul. Au fost trimise scrisori și reclamații în judecată a MECC RM și CDPD, către avocatul Vitalie Meșter pentru protecția drepturilor persoanelor cu dezabilități.

- Avocații au înaintat propuneri Ministerului și Parlamentului privind modificările și completările Legii nr. 60 și Codului Educației RM.

- ASRM a înaintat Ministerului Educației RM proiectul „Mișcarea Tineretului ASRM” cu implicarea tinerilor cu deficiențe de auz

• în această perioadă, ASRM a participat la întâlniri online cu Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, ONU, AOPD, Keiston Moldova privind protecția și integrarea persoanelor cu dizabilități în Republica Moldova .

- AO ASRM a participat la întâlniri cu reprezentanți ai Comisarului ONU în Republica Moldova pe probleme legate de organizațiile persoanelor cu dezabilități. Au avut loc deja două întâlniri, în urma cărora vor fi identificate cele mai stringente probleme ale persoanelor cu dezabilități. În viitor sunt planificate încă două întâlniri.

- Recent, a avut loc o întâlnire cu ambasadorul UE, domnul Peter Mihalko, care a contribuit la finanțarea producției a 3000 buc. măști speciale cu ecran pentru deficienții de auz oamenilor din Moldova pentru a se proteja împotriva virusului COVID-19. Măștile a fost distribuite tuturor filialelor regionale ale ASRM.

Dorim să-i exprimăm recunoștința noastră specială domnului Igor Hâncu producător de măști medicinale de protecție și ecrane faciale.

- Toate evenimentele petrecute cu Guvernul, Parlamentul și Organizația UE au fost plasate de mass media, la televiziunile naționale: Moldova 1, TVR Moldova, PRO TV Moldova, TV8, Prime Moldova, REN TV și Publica TV.
  - În perioada pandemiei, persoanele cu deficiențe de auz din Moldova s-a confruntat cu multe probleme privind accesul la informație. ASRM a solicitat ca Consiliul Audiovizualului să ofere interpretare în limbajul semnelor pe toate Companiile TV care operează în Moldova cu informații despre Virusul COVID-19. Problema dată a rămas nehotărâtă până în prezent.
  - Am primit un sprijin semnificativ din partea partenerului nostru - Alianța „Infonet” în persoana domnului V. Korol, care a găsit un sponsor în persoana companiei de publicitate „Creion”, care împreună cu angajații ASRM au filmat video și l-a publicat pe rețelele sociale și pe site-ul ASRM. La promovarea și implementarea acestui videoclip au participat interpreții în limbajul semnelor angajați ASRM.
  - Au avut loc întâlniri cu Comisiile parlamentare și AOPD în legătură cu informarea persoanelor cu deficiențe de auz cu privire la respectarea drepturilor acestora în temeiul Convenției ONU.
  - În perioada pandemiei, societatea a primit numeroase solicitări pentru furnizarea de servicii de interpretare în limbajul semnelor către diferite autorități ale statului și pe probleme personale. Majoritatea au fost efectuate de la distanță (online), restul au fost amânate pentru o dată ulterioară.
  - În perioada menționată mai sus s-au desfășurat o mulțime de evenimente culturale, sportive și sociale (Ziua Îndrăgostiților, Interpretarea în LS la televiziunile locale din Cimișlia, Hâncești, Leova, Cooperarea cu teatrul Satiricus cu domnul Sandu Grecu într-un proiect cu Alianța „Infonet”, concerte ale Elenei Teritoriale dedicate Crăciunului și 8 martie, ASRM a distribuit cadouri de Crăciun și Paște membrilor ASRM), iar în perioada pandemiei, CRCSM a organizat concerte online pe site-ul ASRM și Facebook.com.
  - ASRM a semnat un contract cu Orange privind realizarea unei conexiuni telefonice corporative pentru angajații ASRM și achiziționarea a patru telefoane mobile noi pentru traducătorii FT Chișinău, care sunt folosite pentru prestarea serviciilor de traducere online.
  - În timpul pandemiei, ASRM fost nevoit să schimbe frecvent dispozițiile privind reglementarea programului de lucru al personalului angajat.
  - Președintele ASRM a efectuat audiența online al membrilor ASRM pe diverse probleme personale.
  - În legătură cu pandemia, de la jumătatea lunii martie, ASRM a fost nevoită să ia o decizie de amânare a desfășurării adunărilor generale în OP și Conferințele ale FT ASRM Astfel, au fost amânate și data petrecerii Congresului. Toate aceste activități au fost petrecute mai târziu. - Din cauza pandemiei, numeroase evenimente de masă planificate pentru 2020 au fost anulate.
  - Au avut loc ședințe de lucru ale Comisiei pentru modificări și completări a Statului ASRM. Au parvenit propuneri de la membrii ASRM la Conferințele FT.
- Modificările din Statut au fost făcute în conformitate cu noua legislație. Proiectele de completări și modificări vor fi aprobate la Adunarea Generală - Congresul ASRM.

Mulumesc pentru atenție.

Președintele AO ASRM

Ruslan Lopatiuc.